

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

21. november 2018*

[7. juuni 2019. aasta määrusega parandatud tekst]

Dokumentidega tutvumine – Määrus (EÜ) nr 1049/2001 – Toimeaine „glüfosaat“ esimese turuleviimise loaga seonduvad dokumendid – Dokumentidega tutvumise õiguse andmisest osaliselt keeldumine – Kolmanda isiku ärihuvide kaitseel põhinev erand – Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 – Ülekaalukas avalik huvi – Määrus (EÜ) nr 1367/2006 – Määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõige 1 – Direktiiv 91/414/EMÜ

Kohtuasjas T-545/11 RENV,

Stichting Greenpeace Nederland, asukoht Amsterdam (Madalmaad),

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), asukoht Brüssel (Belgia),

esindajad: advokaadid B. Klootra ja A. van den Biesen,

hagejad,

keda toetab

Rootsi Kuningriik, esindajad: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Swedenborg ja F. Bergius,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Buchet, P. Ondrůšek ja L. Pignataro-Nolin,

kostja,

keda toetavad

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze ja D. Klebs,

European Chemical Industry Council (Cefic), asukoht Brüssel,

Association européenne pour la protection des cultures (ECPA), asukoht Brüssel, esindajad: advokaadid I. Antypas ja D. Waelbroeck,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

CropLife International AISBL (CLI), asukoht Brüssel, esindajad: advokaadid R. Cana ja E. Mullier ning *barrister* D. Abrahams,

CropLife America Inc., asukoht Washington, DC (Ameerika Ühendriigid),

National Association of Manufacturers of the United States of America (NAM), asukoht Washington,

ja

America Chemistry Council Inc. (ACC), asukoht Washington,

esindajad: esialgu advokaadid M. Abenhaim ja K. Nordlander, hiljem advokaat K. Nordlander ja *solicitor* M. Zdzieborska, lõpuks advokaat K. Nordlander, *solicitor* M. Zdzieborska ja advokaat Y.-A. Benizri,

ja

European Crop Care Association (ECCA), asukoht Brüssel, esindaja: advokaat S. Pappas,

menetlusse astujad,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 10. augusti 2011. aasta otsuse, millega keelduti andmast õigust tutvuda Saksamaa Liitvabariigi kui referentliikmesriigi poolt nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT 1991, L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) alusel koostatud toimeaine „glüfosaat“ hindamisaruande projekti 4. kõitega,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud J. Schwarcz (ettekandja) ja C. Iliopoulos,

kohtusekretär: ametnik P. Cullen,

arvestades kirjalikku menetlust ja 23. märtsi 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hagejad Stichting Greenpeace Nederland ja Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) taotlesid 20. detsembril 2010 õigust tutvuda mitme dokumendiga, mis seonduvad glüfosaadi toimeainena esimese turuleviimise loaga, mis väljastati nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT 1991, L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) alusel. Taotlus esitati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT 2001, L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT 2006, L 264, lk 13) alusel.

2 Taotleti järgmisi dokumente:

- enne glüfosaadi esimest kandmist direktiivi 91/414 I lissasse referentliikmesriigi, see tähendab Saksamaa Liitvabariigi poolt koostatud hindamisaruande projekti koopia (edaspidi „aruande eelnõu“);
 - kõigi nende testide täielik nimekiri, mille glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse kandmise taotlejad esitasid; vastav kanne tehti komisjoni 20. novembri 2001. aasta direktiiviga 2001/99/EÜ, millega muudeti direktiivi 91/414 I lisa eeskätt glüfosaadi lisamise eesmärgil (EÜT 2001, L 304, lk 14; ELT eriväljaanne 03/34, lk 182);
 - glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse kandmise taotlejate poolt 2001. aastal esitatud testidega seonduvad kõik täielikud ning algsed dokumendid osas, milles need puudutavad kõiki pikaajalise mürgilisuse, mutageensuse, kantserogeensuse ja neurotoksilisuse teste ning kõiki paljunemisevõimet käsitlevaid uurimusi.
- 3 Euroopa Komisjon palus hagejatel 20. jaanuari 2011. aasta kirjas pöörduda eespool punktis 2 nimetatud taotletud dokumentidega tutvumiseks Saksamaa ametiasutuste poole.
- 4 Hagejad esitasid 7. veebruaril 2011 määruse nr 1049/2001 artikli 7 lõike 2 alusel dokumentidega tutvumiseks kordustaotluse.
- 5 Pärast Saksamaa ametiasutuselt eelneva nõusoleku küsimist vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 5 andis komisjoni peasekretär 6. mai 2011. aasta kirjaga õiguse tutvuda aruande eelnõuga, välja arvatud selle 4. kõitega (edaspidi „vaidlusalune dokument“), mille avalikustamisega nimetatud ametiasutused nõus ei olnud ning mis sisaldas kõigi nende testide täielikku nimekirja, mille glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse esimese kandmise taotlejad esitasid. Komisjoni peasekretär teavitab hagejaid, et komisjoni valduses ei ole nende testidega seonduvaid kõiki täielikke algseid dokumente, sest neid ei olnud komisjonile kunagi edastatud. Peasekretär selgitas lisaks, et Saksamaa ametiasutustelt vaidlusaluse dokumendi avalikustamiseks nõusoleku taotlemine oli endiselt pooleli ning et otsus tehakse hiljem.
- 6 Komisjoni peasekretär keeldus 10. augusti 2011. aasta otsusega vaidlusaluse dokumendiga tutvumise õigust andmast, tuginedes selleks Saksamaa Liitvabariigi poolsele vastuseisule (edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 7 Vaidlustatud otsuses selgitas komisjoni peasekretär põhjuseid, millest lähtuvalt Saksamaa Liitvabariik ei olnud nõus vaidlusaluste dokumentide avalikustamisega vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes ette nähtud erandile, st füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitse eesmärgil. Saksamaa Liitvabariik oli nimelt seisukohal, et vaidlusalune dokument sisaldas konfidentsiaalset teavet glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse kandmise taotlejate intellektuaalomandi õiguste kohta, st neist igaühe poolt toodetava toimeaine üksikasjalik keemiline koostis, üksikasjalik teave viimati nimetatud direktiivi I lissasse kandmise iga üksiku taotleja poolt aine tootmise protsessi kohta, teave lisandite kohta, lõpptoodete koostis ning lepingulised suhted sama direktiivi I lissasse kandmise eri taotlejate vahel.
- 8 Pärast märkust, et Saksamaa ametiasutused olid andnud teada, et nende arvates ei esine sellist ülekaalukat avalikku huvi, nagu on ette nähtud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikes 2, mis õigustaks vaidlusaluse dokumendi avalikustamist, uuris komisjoni peasekretär küsimust, kas määrusega nr 1367/2006 arvestades on võimalik tugineda sellisele avalikule huvile. Ta märkis, et viimati nimetatud määruse artikli 6 lõige 1 ei ole vaidlusaluse dokumendi suhtes kohaldatav, sest see ei sisalda teavet, mida saaks käsitada seotuna heitmetega keskkonda.

- 9 Komisjoni peasekretäri sõnul oli komisjon nimelt seisukohal, et asjaomane teave käsitleb protsessi, mida glüfosaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise taotlejad selle aine tootmisel kasutavad ning et huvide kaalumisel oli vajadus kaitsta nende taotlejate intellektuaalomandi õigusi kaalukam kui avalik huvi teabe avalikustamise vastu. Nimelt võimaldaks vaidlusaluses dokumendis sisalduv teave konkurentidest ettevõtjatel kasutada glüfosaadi I lisasse kandmise taotlejate tootmisprotsessi, mis tooks viimastele kaasa olulise kahju, rikkudes nende ärihuve ja intellektuaalomandi õigusi. Avalikku huvi teabe avalikustamise vastu olevat juba arvesse võetud, sest glüfosaadi keskkonda juhtimise võimalik mõju selgub aruande eelnõu teistest osadest, mis avalikustati, eeskätt seoses oluliste lisandite ja metaboliitidega. Mis puutub vaidlusaluses dokumendis sisalduvasse teabesse ebaoluliste lisandite kohta, siis see käsitleb koostisosi, mis ei ole tervisele ega keskkonnale ohtlikud, kuid mis tingiksid iga üksiku toote tootmisprotsessi ilmsikstuleku.
- 10 Komisjoni peasekretär märkis seejärel, et glüfosaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise menetlusest ilmneb, et selle aine keskkonnamõju kohta teabe avalikkusele kättesaadavaks tegemise osas määrusega nr 1367/2006 kehtestatud nõuetega oli arvestatud. Neil asjaoludel tuleb kaalukamaks tunnistada aine tootjate huvide kaitse.
- 11 Komisjoni peasekretär järeldas sellest, et taotletud teave ei ole seotud heitmetega keskkonda määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 tähenduses ning et ei olnud tõendatud ülekaaluka avaliku huvi olemasolu teabe avalikustamise vastu määruse nr 1049/2001 tähenduses; selline huvi on tema arvates aga glüfosaadi tootjate ärihuvide ja intellektuaalomandi õiguste kaitse vastu.

Menetlus Üldkohtus ja Euroopa Kohtus

- 12 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 14. oktoobril 2011, ning milles nad palusid vaidlustatud otsus tühistada.
- 13 Üldkohus esitas menetlust korraldava meetme raames hagejatele kaks küsimust, millele need vastasid Üldkohtu kantseleisse 18. jaanuaril 2013 esitatud kirjas.
- 14 Üldkohtu 9. jaanuari 2013. aasta määrusega paluti komisjonil esitada Üldkohtule vaidlusalune dokument ja näidata ära osad, mis käsitlevad glüfosaadi puhtust, kõigi selles sisalduvate lisandite „määratlust“ ja kogust ning kontrollimiseks võetud partiide analüütilist profiili; vaidlusalune dokument ei olnud mõeldud hagejatele edastamiseks. Komisjon edastas 25. jaanuaril 2013 esitatud saadetisega vaidlusaluse dokumendi.
- 15 Vaidlusalune dokument koosneb kolmest osast. Esimene osa „Monograafia – 11. detsember 1998 – 4. köide – A osa – Glüfosaat“ koosneb kaheksast alajaotisest: „C.1 Konfidentsiaalne teave“, „C.1.1 Üksikasjalik teave toimeaine tootmismeetodite kohta (II lisa, A osa, punkt 1.8)“, „C.1.2 Toimeaine üksikasjalik kirjeldus (II lisa, A osa, punktid 1.9–1.11)“, „C.1.3 Preparaatide üksikasjalik kirjeldus (II lisa, A osa, punkt 1.4)“, „C.2 Ühiste toimikute esitamisega seonduva teabe kokkuvõte ja hinnang“, „C.2.1 Esitatud teabe ja dokumentide kokkuvõte (dokumentitoimik B)“, „C.2.2 Esitatud teabe ja dokumentide hinnang“ ja „C.2.3 Otsus selle kohta, kas teatanud ettevõtjate võetud meetmed on mõistlikud või mitte“. Teine osa „Monograafia lisa – 11. detsembri 1998. aasta 4. köide – Glüfosaat – Glüfosaatrimesium – A osa – Glüfosaat“ kannab kuupäeva 14. jaanuar 2000 ning sellel on ainult üks alajaotis: „C.1.2.1 Isomeeride, lisandite ja lisaainete määratlus (II lisa, A osa, punkt 1.10)“. Kolmas osa „Monograafia 2. lisa – 11. detsembri 1998. aasta 4. köide – Glüfosaat – Glüfosaatrimesium“ kannab kuupäeva 12. mai 2001 ning koosneb kolmest alajaotisest: „C.1.1 Üksikasjalik teave toimeaine tootmismeetodite kohta (II lisa, A osa, punkt 1.8)“, „C.1.2 Toimeaine puhtuse üksikasjalik kirjeldus“ ja „C.1.2.1 Isomeeride, lisandite ja lisaainete määratlus (II lisa, A osa, punkt 1.10)“.

- 16 Komisjon näitas 25. jaanuari 2013. aasta saadetises ära ka vaidlusaluse dokumendi kolme osa need osad, mis käsitlevad glüfosaadi puhtust, kõigi selles sisalduvate lisandite „määratlust“ ja kogust ning kontrollimiseks võetud partiide analüütilist profiili.
- 17 Poolte kohtukõned kuulati ära 26. veebruari 2013. aasta kohtuistungil (edaspidi „26. veebruari 2013. aasta kohtuistung“).
- 18 Üldkohus tühistas oma 8. oktoobri 2013. aasta otsusega Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe vs. komisjon (T-545/11, edaspidi „esimene kohtuotsus“, EU:T:2013:523) vaidlusaluse otsuse osas, milles sellega keelduti pooltele andmast võimalust tutvuda vaidlusaluse dokumendiga, mis sisaldas järgmist heitmetega keskkonda seotud teavet: esiteks iga üksiku ettevõtja teatatud toimeaines sisalduvate kõigi lisandite määratlus ja kogus, teiseks teave eri partiides sisalduvate lisandite kohta ja iga sellise lisandi minimaalne, keskmine ja maksimaalne kogus ning kolmandaks teave erinevate ettevõtjate arendatud taimekaitsevahendite koostise kohta.
- 19 Komisjon esitas esimese kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 17. detsembril 2013.
- 20 Pärast seda, kui Saksamaa Liitvabariik, America Chemistry Council Inc (ACC), CropLife America Inc, CropLife International AISBL (CLI), European Chemical Industry Council (Cefic), European Crop Care Association (ECCA), European Crop Protection Association (ECPA) ja National Association of Manufacturers of the United States of America (NAM) olid esitanud vastava taotluse, anti neile luba astuda komisjoni nõuete toetuseks menetlusse.
- 21 Komisjon tugines apellatsioonkaebuses ühele ainsale väitele, mille kohaselt oli Üldkohus tõlgendanud vääralt väljendit „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause tähenduses.
- 22 Esimese kohtuastme hagejad, keda toetas Rootsi Kuningriik, palusid jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.
- 23 Euroopa Kohus tühistas oma 23. novembri 2016. aasta otsusega komisjon vs. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe (C-673/13 P, edaspidi „apellatsiooniaseme kohtuotsus“, EU:C:2016:889) esimese kohtuotsuse ja saatis asja Üldkohtusse tagasi.

Menetlus ja poolte nõuded pärast kohtuasja uueks arutamiseks tagasisaatmist

- 24 Kohtuasi määrati lahendamiseks Üldkohtu neljandale kojale.
- 25 Hagejad ja komisjon esitasid Üldkohtu põhikirja artikli 217 lõike 1 alusel oma kirjalikud seisukohad apellatsioonkaebuse kohta 30. jaanuaril ja 2. veebruaril 2017.
- 26 Olles taotlenud õigust tutvuda selle kohtuasja toimikuga, milles tehti 8. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe vs. komisjon (T-545/11, EU:T:2013:523) (edaspidi „esimene kohtuotsus“), ning olles selle õiguse saanud, esitasid Rootsi Kuningriik, CropLife America, NAM, ACC, CLI, Cefic ja ECPA Üldkohtu põhikirja artikli 217 lõike 1 alusel oma kirjalikud seisukohad apellatsioonkaebuse kohta 23. jaanuaril ja 2. veebruaril 2017.
- 27 Komisjon, CLI, Cefic, ECPA, ECCA, Saksamaa Liitvabariik ja Rootsi Kuningriik esitasid 3. ja 4. mail 2017 Üldkohtu põhikirja artikli 217 lõike 3 alusel oma täiendavad kirjalikud seisukohad.

- 28 Hagejad, keda toetab Rootsi Kuningriik, paluvad Üldkohtul:
- tuvastada, et komisjon toimis rikkudes keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni, mis kirjutati alla 25. juunil 1998 Århusis (edaspidi „Århusi konventsioon“) ning kiideti Euroopa Ühenduse nimel heaks nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsusega 2005/370/EÜ (ELT 2005, L 124, lk 1), ning määrust nr 1049/2001 ja määrust nr 1367/2006;
 - tühistada vaidlustatud otsus;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 29 Komisjon, keda toetavad CropLife America, NAM, ACC, CLI, Cefic, ECPA, ECCA ja Saksamaa Liitvabariik, palub oma seisukohtades Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatel.

Vaidluse ulatus

- 30 Pärast hagejate esitatud täpsustusi – nagu oli juba märgitud esimese kohtuotsuse punktides 22–24 ning mida apellatsioonkaebuse alusel tehtud kohtuotsuses kahtluse alla ei seatud – tuleb kohtuvaidlus piiritleda selle osaga vaidlustatud dokumendist, mis käsitleb teavet toimeaine puhtusastme, tehnilises materjalis sisalduvate lisandite „määratluse“ ja koguse, partiide analüütilise profiili ja arendatud toote täpse koostise kohta, nagu hagejad täpsustasid 26. veebruari 2013. aasta kohtuistungil. Lisandite osas soovivad hagejad teada, millised muud keemilised ained glüfosaadi tootmisprotsessi käigus tekivad ja millises koguses. Ettevõtjate poolt testide jaoks esitatud partiide analüütilise profiili osas soovivad nad teada, mida partiid sisaldavad ja partiide koostist, ning eeskätt seda, kas oli lisatud muid keemilisi aineid, samuti testide kirjeldust ja nende tegelikke tagajärgi.

Õiguslik käsitlus

- 31 Hagejad põhjendavad oma hagi kolme väitega. Esiteks on nad seisukohal, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 ei anna liikmesriigile vetoõigust ning komisjon ei saa jääda selle liikmesriigi seisukoha juurde nimetatud määruse artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erandi kohaldamise küsimuses. Teiseks väidavad nad, et teatava füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitseks kehtestatud erand dokumentidega tutvumise õigusest tuleb jätta kohaldamata, sest heitmetega keskkonda seotud taotletud teabe avalikustamist õigustab ülekaalukas avalik huvi. Kolmandaks väidavad nad, et vaidlustatud otsus ei ole kooskõlas määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikega 2 ning Århusi konventsiooni artikliga 4, sest komisjon ei hinnanud tegelikku ohtu kahjustada nimetatud ärihuve.

Esimene väide, et on eiratud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 5 kohaldamisala

- 32 Oma esimeses väites märgivad hagejad, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 ei saa olla aluseks keelduda teavet avalikustamast või piirata komisjoni pädevust liikmesriikide viidatud erandite kohaldamisel vaid *prima facie* kontrolliga. Nende sõnul tuleneb see ühelt poolt 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsusest Rootsi vs. komisjon (C-64/05 P, EU:C:2007:802) ja teiselt poolt määruse nr 1367/2006 kohaldamisest ning Euroopa Liidu õiguse tõlgendamisest kooskõlas Århusi konventsiooniga.
- 33 Komisjon väidab, et hagejate argumendid tuleb tagasi lükata.

- 34 Esitaks tuleb tõdeda, et nagu nähtub määruse nr 1049/2001 põhjendusest 4 ja artiklist 1, on nimetatud määruse eesmärk rakendada ellu võimalikult täieulatuslikult üldsuse õigus tutvuda institutsiooni dokumentidega. Määruse artikli 2 lõike 3 alusel kohaldatakse seda õigust mitte ainult institutsiooni koostatud dokumentide suhtes, vaid ka dokumentide suhtes, mille institutsioon on saanud kolmandatelt isikutelt, kelle hulka kuuluvad liikmesriigid, nagu seda sõnaselgelt täpsustab sama määruse artikli 3 punkt b.
- 35 Siiski näeb määrus nr 1049/2001 artiklis 4 ette erandid õigusest dokumentidega tutvuda. Selle artikli lõige 5 sätestab eeskätt, et liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avalikustaks kõnealusest riigist pärit dokumenti ilma selle eelneva nõusolekuta.
- 36 Kohtupraktikast tuleneb, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 on menetlusnorm, kuna see piirduv asjaomase liikmesriigi eelneva nõusoleku nõude kehtestamisega juhuks, kui riik on vastavasisulise konkreetse taotluse esitanud, ja kuna see norm puudutab liidu otsuse vastuvõtmise menetlust (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punktid 78 ja 81).
- 37 Erinevalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikest 4, mis annab kolmandatele isikutele neilt saadud dokumentide puhul üksnes õiguse sellele, et asjaomane institutsioon nendega konsulteerib mõne artikli 4 lõigetes 1 või 2 ette nähtud erandi kohaldamise küsimuses, näeb nimetatud määruse artikli 4 lõige 5 ette, et liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avaldaks sellest riigist pärinevat dokumenti ilma eelneva loata.
- 38 Euroopa Kohus on leidnud, et kui liikmesriik on kasutanud talle määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikega 5 antud võimalust taotleda, et sellest riigist pärinevat konkreetset dokumenti ei avalikustataks ilma tema eelneva nõusolekuta, on institutsioonil selle dokumendi võimalikuks avalikustamiseks vaja hankida asjaomase liikmesriigi eelnev nõusolek (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 50).
- 39 Sellest järeldub *a contrario*, et kui institutsioonil puudub asjaomase liikmesriigi eelnev nõusolek, ei ole tal voli vastavat dokumenti avalikustada (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 44). Käesoleval juhul sõltub komisjoni otsus asjaomase dokumendiga tutvumise taotluse kohta seega Saksamaa ametiasutuste poolt vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses tehtud otsusest.
- 40 Samas tuleneb kohtupraktikast, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 ei anna asjaomasele liikmesriigile siiski üldist ja tingimusteta vetoõigust, mis võimaldaks viimasel puht meelevaldselt ja vajaduseta põhistada oma otsust vastustada institutsiooni valduses oleva mis tahes dokumendi avalikustamine ainuüksi põhjusel, et see pärineb sellelt liikmesriigilt (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 58). Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikega 5 asjaomasele liikmesriigile antud õiguse teostamine on nimelt piiratud sama määruse artikli 4 lõigetes 1–3 loetletud sisuliste eranditega, kusjuures selles osas tunnustatakse lihtsalt liikmesriigi õigust osaleda institutsiooni otsuse tegemisel. Asjaomase liikmesriigi eelnev nõusolek, mida on mainitud artikli 4 lõikes 5, ei ole seega mitte meelevaldne vetoõigus, vaid hoopis arvamuse vorm nõustumaks, et puuduvad sama määruse artikli 4 lõigetest 1–3 tulenevad erandlikud põhjused (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 76). Artikli 4 lõikes 5 selliselt ette nähtud otsustusmenetluses on seega nõutav, et institutsioon ja asjaomane liikmesriik jääksid sama määruse artikli 4 lõigetes 1–3 ette nähtud erandlike aluste juurde (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 83).
- 41 Sellest järeldub, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 lubab asjaomasel liikmesriigil temalt pärinevate dokumentide avalikustamisele vastu seista üksnes selle määruse artikli 4 lõigetes 1–3 ette nähtud erandlikel alustel ja oma sellekohast seisukohta nõuetekohaselt põhistades (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 99).

- 42 Käesolevas asjas tuleb nentida, nagu märgib komisjon, et kuigi käesoleval juhul kohaldati määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiget 5, selgub vaidlustatud otsusest, et keeldumist anda õigus dokumentidega tutvuda põhjendati määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimese taandega, nimelt konkreetse füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitsmisega, sealhulgas mis puudutab intellektuaalomandit, millele Saksamaa ametiasutused tuginesid.
- 43 Teiseks on kohus veel leidnud, et enne seda, kui asjaomane institutsioon keeldub võimaldamast tutvuda liikmesriigist pärineva dokumendiga, on ta kohustatud kontrollima, kas liikmesriigi vastuseis tugineb määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–3 ette nähtud sisulistele eranditele ja kas liikmesriik on oma sellekohast seisukohta nõuetekohaselt põhistanud. Seega peab komisjon dokumentidega tutvumiseks loa andmisest keeldumise otsuse vastuvõtmise menetluses jõudma veendumusele, et sellised põhjendused on olemas, ja esitama need otsuses, mille ta menetluse tulemusena vastu võtab (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. komisjon*, C-64/05 P, EU:C:2007:802, punkt 99).
- 44 Seevastu tuleneb määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiget 5 käsitlevast kohtupraktikast, et dokumentidega tutvumise taotluse saanud institutsiooni ülesanne ei ole anda ammendavat hinnangut asjaomase liikmesriigi vastuseisu väljendavale otsusele, teostades kontrolli, mis läheb kaugemale lihtsalt selle kontrollimisest, kas on esitatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–3 ette nähtud eranditega seonduvad põhjendused (21. juuni 2012. aasta kohtuotsus *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds vs. komisjon*, C-135/11 P, EU:C:2012:376, punkt 63; 27. märtsi 2014. aasta kohtumäärus *Ecologistas en Acción vs. komisjon*, T-603/11, ei avaldata, EU:T:2014:182, punkt 44, ja 25. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Spirlea vs. komisjon*, T-669/11, EU:T:2014:814, punkt 54). Institutsioon, kelle poole on pöördutud, peab siiski kontrollima, kas liikmesriigi esitatud selgitused näivad *prima facie* põhjendatud (5. aprilli 2017. aasta kohtuotsus *Prantsusmaa vs. komisjon*, T-344/15, EU:T:2017:250, punkt 54).
- 45 Komisjon aga kontrollis Saksamaa Liitvabariigi poolt vaidlusaluste dokumentide avalikustamisele vastuseisu väljendava otsuse puhul, kas on esitatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes ette nähtud eranditega, mis puudutavad ärihuvide kaitset, seonduv põhistus ning kas see põhistus näib *prima facie* põhjendatud (vt eespool punktid 7–11).
- 46 Lisaks tuleb tagasi lükata hagejate argumentatsioon, mille kohaselt ei olnud komisjonil alust tugineda keskkonnainfo avalikustamisest keeldumisel määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikes 5 ette nähtud erandile, kui nimetatud määrust tuleb tõlgendada kooskõlas määrusega nr 1367/2006 ja Århusi konventsiooniga.
- 47 Nimelt piisab, kui tõdeda, et arvestades juba eespool punktis 42 märgitud, ei saa tõstatatud argument olla edukas, kuna määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõige 5 ei ole põhjus, miks komisjon keeldus selle dokumendiga tutvumiseks luba andmast.
- 48 Seetõttu tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mis puudutab ülekaaluka avaliku huvi olemasolu, mis õigustab keskkonda eraldatavate heitmetega seonduva teabe avalikustamist

Määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimesest lausest tuleneva dokumentidega tutvumise õiguse ulatus

- 49 Määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõige 1 kohustab avalikustama dokumendi juhul, kui taotletud teave puudutab keskkonda juhitavaid heitmeid, isegi kui on oht riivata määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimese taandega kaitstud huve. Seda tõlgendust ei saa kahtluse alla seada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitega 16 ja 17 sidusa ja harmoonilise tõlgendamise ettekäändel ega 15. aprillil 1994 alla kirjutatud intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (EÜT 1994, L 336,

lk 214; ELT eriväljaanne 11/21, lk 305), mis moodustab Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu lisa 1C (EÜT 1994, L 336, lk 3; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80), artikli 39 lõigetega 2 ja 3, direktiiviga 91/414 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 309, lk 1), ning eriti selle määruse artikliga 63 (vt selle kohta esimene kohtuotsus, punktid 27–46; vt analoogia alusel ka 23. novembri 2016. aasta kohtuotsus Bayer CropScience et Stichting De Bijenstichting, C-442/14, EU:C:2016:890, punktid 96–102) kooskõlalise tõlgendamise ettekäändel.

Mõiste „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“

- 50 Hagejate väitel, keda toetab Rootsi Kuningriik, eiras komisjon määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõikest 1 tulenevat eeldust, kuivõrd taotletud teabe näol oli tegemist heitmetega keskkonda seotud teabega. See teave puudutas kõiki aineid, mida keskkonda heidetakse, kuna lubatud ainet „glüfosaat“ kasutatakse pestitsiidides. Lisaks võimaldaks aruande eelnõus sisalduv teave üldsusel kontrollida, kas tehtud testid annavad ülevaate selle aine, milleks nende testide põhjal luba anti – nimelt toimeaine „glüfosaat“ – mõjust, ja sellega seonduvatest heidetest.
- 51 Komisjon, keda toetavad CropLife America, NAM, ACC, CLI, Cefic, ECPA ja Saksamaa Liitvabariik, leiab, et mõistet „heide“ tuleks tõlgendada kitsendavalt ning et vastavalt Århusi konventsiooni rakendamise käsiraamatule, mille Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjon (UN/ECE) avaldas 2000. aastal, seisneb see ainete otseses või kaudses käitistest keskkonda juhtimises. Ta väidab, et taotletav teave ei ole seotud heitmetega keskkonda, sest vaidlusaluses dokumendis sisalduv teave käsitleb detailselt glüfosaadi tootmismeetodeid; vastava teabe esitasid I lissasse kandmise eri taotlejad ning see on kaitstud intellektuaalomandi õigustega, kusjuures hagejaid huvitava kategooria teavet ei ole võimalik eristada ega eraldada teabest toimeaine tootmismeetodite kohta, mis on vaidlusaluse dokumendi ese. Vaidlusalune teave on pealegi liiga „turukauge“ selleks, et seda võiks pidada keskkonda eraldatavate heitmetega seonduvaks teabeks, ning see ei ole keskkonna seisukohast asjakohane, kuna kõik lisandid, mida peetakse toksikoloogiliselt, ökotoksikoloogiliselt või keskkonna seisukohalt tähtsaks, on avaldatud.
- 52 Esiteks, mis puutub komisjoni argumenti, mille kohaselt tuleb heitmetega keskkonda seonduvat sätet tõlgendada kitsendavalt, siis selle võib tagasi lükata. Nimelt piisab, kui märkida, et esimese kohtuotsuse punktides 49 ja 53 ei nõustunud Üldkohus määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause ja mõiste „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ kitsendava tõlgendamisega (apellatsiooniasme kohtuotsuse punkt 55).
- 53 Teiseks, mis puutub sellesse, et komisjon tugines rakendamise käsiraamatule – millele on viidatud eespool punktis 51 – väitmaks, et mõiste „heide“ osutab käitistest pärinevatele heitmetele, siis piisab, kui märkida, et Euroopa Kohus leidis, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta esimese kohtuotsuse punktides 54–56 leidis, et mõiste „info, mis] on seotud heitmetega keskkonda“ määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause tähenduses ei piirdu üksnes teabega heitmete kohta, mis pärinevad teatavatest tööstuskäitistest (apellatsiooniasme kohtuotsuse punkt 70).
- 54 Kolmandaks tuleb rõhutada, et Euroopa Kohus märkis, et kuigi mõiste „info, mis] on seotud heitmetega keskkonda“ määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause tähenduses ei hõlma teavet pelgalt hüpoteetiliste heitmete kohta, ei saa mainitud mõistet siiski piirata nii, et see hõlmaks üksnes teavet taimekaitsevahendi või kõnealuse toimeaine taimedel või pinnases kasutamise käigus tegelikult keskkonda eraldatud heitmete kohta; need heitmed sõltuvad eelkõige põllumajandustootja poolt tegelikult kasutatud toote kogustest ning turustatud lõpptoote täpsest koostisest (apellatsiooniasme kohtuotsuse punkt 73). Seega leidis Euroopa Kohus, et kõnealuse mõistega on samuti hõlmatud teave taimekaitsevahendist või kõnealusest toimeainest keskkonda eraldatavate, etteaimatavate heitmete kohta selle toote või aine tavalise või realistliku kasutamise korral, mis vastab

neile tingimustele, millest lähtudes on nimetatud tootele või toimeainele antud turuleviimise luba, ja mis on valitsevad tingimused piirkonnas, kus toode või aine on kasutamiseks ette nähtud (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 74). Ta täpsustas veel, et kuigi üldiselt ei ole toote või aine turuleviimine piisav selleks, et asuda seisukohale, et see toode või aine eraldub tingimata keskkonda ja et toodet või ainet puudutav teave on seotud „heitmetega keskkonda“, on see teisiti niisuguse toote puhul nagu taimekaitsevahend, ja niisuguses tootes sisalduvad toimeained on määratud tavakasutuse käigus eralduma keskkonda juba ainuüksi ainete otstarbe tõttu. Kõnealuse toote või selles tootes sisalduvate ainete tavalise või realistliku kasutamise korral ei ole heitmete etteaimatav eraldumine keskkonda hüpoteetiline ja see on hõlmatud mõistega „heitmed keskkonda“ määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause tähenduses (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 75).

- 55 Neljandaks on oluline täheldada, et apellatsiooniaseme kohtuotsuses leidis Euroopa Kohus, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta asus seisukohale, et määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimeses lause tähenduses mõiste „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ alla kuulumiseks piisab sellest, kui teave on „piisavalt otseselt“ seotud heitmetega keskkonda.
- 56 Ühelt poolt märkis ta, et määruse nr 1367/2006 artikli 6 lõike 1 esimese lause sõnastusest nähtub, et selles on silmas peetud teavet, mis „on seotud heitmetega keskkonda“, see tähendab, milles on niisuguseid heitmeid käsitletud või mis neid heitmeid puudutab, mitte aga teavet, millel on otsene või kaudne seos keskkonda eraldatud heitmetega. Niisugust tõlgendust kinnitab Århusi konventsiooni artikli 4 lõike 4 punkt d, milles on osutatud infole heidete kohta (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 78). Teiselt poolt leidis Euroopa Kohus, et kõnealusest mõistest tuleb aru saada nii, et see hõlmab eelkõige niisuguseid andmeid, mis võimaldavad üldsusel teada, mida tegelikult keskkonda on eraldatud, või ka teavet, mis selle toote või aine tavapärase või realistliku kasutamise korral etteaimatavalt keskkonda satuks, nende tingimuste kohaselt, millest lähtudes on tootele või ainele antud turuleviimise luba ja mis on valitsevad tingimused piirkonnas, kus toode või aine on kasutamiseks ette nähtud. Seega tuleb kõnealust mõistet tõlgendada nii, et sellega on eelkõige hõlmatud andmed toote või aine liigi, koostise, koguse, tegeliku või etteaimatava heitmete eraldamise kuupäeva ja koha ning eraldamise tingimuste kohta (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 79).
- 57 Mõistega „info[, mis] on seotud heitmetega keskkonda“ peab olema hõlmatud ka teave, mis võimaldab üldsusel kontrollida, kas tegelikele või etteaimatavatele heitmetele on antud õige hinnang, mille alusel pädev asutus andis toote või aine turuleviimiseks loa, ja samuti andmed nende heitmete keskkonnamõju kohta. Määruse nr 1367/2006 põhjendusest 2 tuleneb sisuliselt, et kõnealuse määrusega tagatud õiguse tutvuda keskkonnainfoga eesmärk on eelkõige pakkuda üldsusele tõhusaid võimalusi keskkonnanähtude otsustamises osalemiseks, aidates sellega tõsta pädevate asutuste otsustusprotsessi vastutustundlikkust ja läbipaistvust ning suurendades üldsuse teadlikkust ja toetust vastuvõetud otsustele. Et oleks aga võimalik tagada, et pädevate asutuste keskkonnanähtudes tehtud otsused oleksid põhjendatud ja et üldsus saaks tõhusamalt osaleda keskkonnanähtude otsustamises, peab üldsusel olema õigus tutvuda teabega, mis võimaldab tal kontrollida, kas heitmeid on õigesti hinnatud, ning üldsusel peab olema võimalik mõistlikult saada aru sellest, kuidas need heitmed võivad mõjutada keskkonda (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 80).
- 58 Kuigi mõistet „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ ei tohi tõlgendada kitsalt, ei saa see mõiste ikkagi hõlmata kogu teavet, millel on mingisugune seos – kas või otsene – heitmetega keskkonda. Nimelt kui tõlgendada kõnealust mõistet nii, et sellega on hõlmatud eelnimetatud teave, sisaldab see ka suures osas mõistet „keskkonnainfo“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti d tähenduses. Niisugune tõlgendus jätaks kasulikust mõjust täiesti ilma ka määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes institutsioonidele ette nähtud võimaluse keelduda keskkonnateabe avalikustamisest seetõttu, et avalikustamine kahjustaks füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitset ja seaks ohtu tasakaalu läbipaistvuse ja huvide kaitse vahel, mida liidu seadusandja on soovinud tagada. Ühtlasi kahjustaks see ebaproportsionaalselt ELTL artiklis 339 tagatud ärisaladuse kaitset (apellatsiooniaseme kohtuotsuse punkt 81).

Mõiste „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ kohaldamine vaidlusalusele dokumendile

- 59 Esiteks tuleb rõhutada, et hagejad ei soovi tutvuda teabega glüfosaadist teatanud eri ettevõtjate lepinguliste suhete kohta ega toimeaine tootmismeetodi kohta; see teave sisaldub komisjoni poolt Üldkohtule edastatud dokumendi esimese osa alajaotistes „C.1.1 Üksikasjalik teave toimeaine tootmismeetodite kohta (II lisa, A osa, punkt 1.8)“ (lk 1–11) ja „C.2 Kollektiivsete toimikute esitamise seonduva teabe kokkuvõte ja hinnang“ (lk 88 ja 89) ning komisjoni edastatud dokumendi kolmanda osa alajaotises „C.1.1 Üksikasjalik teave toimeaine tootmismeetodite kohta (II lisa, A osa, punkt 1.8)“ (lk 1–3 k.a).
- 60 Teiseks täpsustasid hagejad kohtuistungil oma 26. veebruaril 2013 esitatud dokumentidega tutvumise taotluse teatud asjaolusid. Nad soovivad tutvuda teabega glüfosaadis sisalduvate lisandite „määratluse“ ja koguse ning testitud partiide analüütilise profiili kohta – eeskätt nende koostis, testide käigus lisatud keemiliste ainete „määratlus“ ja kogus, testide kestus ja nende tegelikud mõjud toimeainele.
- 61 Seega tuleb asuda seisukohale, et komisjon tegi dokumentide avalikustamisest keeldudes hindamisvea, ainult juhul, kui vaidlusaluse dokumendi osad, mida ei ole nimetatud eespool punktis 59, sisaldavad eespool punktis 60 täpsustatud teavet või teavet, mis on seotud glüfosaadi sisaldava taimekaitsevahendi koostisega, ning tingimusel, et sellist teavet saab käsitada heitmetega keskkonda seotud teabena.
- 62 Kolmandaks täpsustasid hagejad esimeses kohtuasjas seda, kuidas võimaldab teave glüfosaadis sisalduvate lisandite „määratluse“ ja koguse, testitud partiide analüütilise profiili ja seda ainet sisaldava toote koostise kohta teha kindlaks nimetatud lisandite keskkonda heitmise taseme.
- 63 Hagejad väidavad hagiavalduses, et toimeaine jääk keskkonnas ning selle mõju inimtervisele on otseselt seotud aine puhtusega, eeskätt glüfosaadis sisalduvate lisandite „määratluse“ ja kogusega, aga mitte ainult lisandite, mida komisjon peab oluliseks, „määratluse“ ja kogusega. Nad väidavad, et samuti on oluline teada kontrollimiseks võetud partiide analüütilist profiili, et saada aru kontrollidest ja uurimustest, mille alusel glüfosaat kanti direktiivi 91/414 I lissasse. Sel põhjusel tuleks avalikustada arendatud ja kontrollitud toodete täpne koostis; see võimaldaks teha kindlaks, millised mürgised heitmed keskkonda juhitakse ja mis riskivad sinna teatud aja vältel jääda.
- 64 Oma vastuses Üldkohtu kirjalikele küsimustele esimeses kohtuasjas täpsustasid hagejad ka seda, kuidas on nende poolt taotletav teave seotud mõistega „heitmed keskkonda“. Väidetavalt juhitakse glüfosaadis sisalduvad lisandid keskkonda glüfosaadiga samal ajal. Lisaks sellele võisid sellised lisandid vastavalt nende kogusele mõjutada nende testide tulemusi, mille läbiviimine on nõutav glüfosaadi kahjuliku mõju analüüsimiseks selle direktiivi 91/414 I lissasse kandmise eesmärgil. Selle väljaselgitamiseks, kas direktiivi I lissasse kandmise eesmärgil läbiviidud testid vastavad heitmetele keskkonda glüfosaadi sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamisel, on seega vajalik teave partiide analüütilise profiili kohta. Oma vastuse lisas esitasid hagejad dokumendi, mis käsitleb eeskätt ühte glüfosaadi tootmismeetodit ning elemente, mis selle toimeaine tootmiseks lisatakse; selles dokumendis rõhutatakse, et toodetud toimeaines sisalduvad lisandid juhitakse keskkonda. Lisaks rõhutatakse selles samas dokumendis, kui oluline on saada teavet testitud partiide analüütilise profiili kohta, et kontrollida, kas see profiil vastab turuleviidavate toodete profiilile, sest väikeses koguses tootmise korral võib glüfosaadi analüütiline profiil olla erinev turustamise eesmärgil suures koguses toodetud glüfosaadi omast. Sellise teabe saamisel oleks võimalik kontrollida võimalike erinevuste olemasolu glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse kandmise eesmärgil testitud partiide ning turuleviidavate toodete analüütilise profiili vahel ning teha kindlaks, kas läbiviidud testid olid glüfosaadi tegelikku heidet keskkonda arvestades asjakohased. Lõpetuseks rõhutatakse dokumendis, et taotletud teave võimaldaks teada saada, millisel määral tekib glüfosaadi alusel metaboliit, mis juhitakse keskkonda, on püsiv ning saastab põhjavett.
- 65 Ehkki komisjon möönab, et mis tahes aine juhitakse varem või hiljem tingimata keskkonda, on ta seisukohal, et vaidlusalune dokument ei sisalda teavet, mida saaks käsitada heitmetega keskkonda seotud teabena, vaid teavet glüfosaadist selle direktiivi 91/414 I lissasse kandmise eesmärgil teatanud

eri ettevõtjate kasutatud tootmismeetodite kohta. Ta vaidleb vastu lisandite ja partiide analüütilise profiiliga seonduva teabe avalikustamisele põhjendusel, et see võimaldaks välja selgitada toimeaine tootmismeetodi ning sellega seotud ärisaladused, sest eri kategooriate teavet ei ole võimalik eristada ega eraldada. Lõpetuseks väidab komisjon, et kogu mürgisuse seisukohast olulist teavet ning teavet, mis seonduv toimeaine mõjuga tervisele, analüüsiti üksikasjalikult ning see avalikustati tema 6. mai 2011. aasta otsusega; ta märgib lisaks, et hagejad ei ole ära näidanud põhjuseid, miks juba avalikustatud dokumentidest ei piisa glüfosaadi direktiivi 91/414 I lissasse kandmise menetluse põhjendatuse hindamiseks.

- 66 Neljandaks tuleb möönda, et Üldkohus tutvus esimese kohtuasja menetlustoimingute raames vaidlusaluse dokumendiga, mis jaotub osadeks, nagu komisjon seda märkis oma vaidlusalusele dokumendile lisatud kirjas.
- 67 Dokumendi esimene osa sisaldab eeskätt alajaotist „C.1.2 Toimeaine üksikasjalik kirjeldus (II lisa, A osa, punktid 1.9–1.11)“, milles on esiteks ära toodud teated, mille esitasid referentliikmesriigile ettevõtjad, kes soovisid glüfosaadi kandmist direktiivi 91/414 I lissasse, ning toodetud glüfosaadis sisalduvate eri lisandite määratlus ning iga sellise lisandi täpne või maksimaalne kogus (alajaotis „C.1.2.1 Isomeeride, lisandite ja lisaainete määratlus (II lisa, A osa, punkt 1.10)“, lk 11–61) ja teiseks testitud partiide analüütiline profiil, esitades tabeli kujul eri partiides sisalduvate kõigi lisandite kogused ning minimaalse, keskmise ja maksimaalse koguse; enamus kõnealustest ettevõtjatest kirjeldasid ka andmete analüüsi- ja valideerimismeetodeid (alajaotis „C.1.2.2 Partiide analüütiline profiil (II lisa, A osa, punkt 1.11)“, lk 61–84). Dokumendi esimene osa sisaldab ka alajaotist „C.1.3 Preparaatide üksikasjalik kirjeldus (II lisa, A osa, punkt 1.4)“, milles kirjeldatakse iga üksiku glüfosaadist teatanud ettevõtja toodetud glüfosaadi sisaldava taimekaitsevahendi koostist (lk 84–88).
- 68 Dokumendi teise osa ainsas alajaotises (vt eespool punkt 15) on esitatud tabel, kus on ära näidatud glüfosaadist teatanud eri ettevõtjad, sellise ettevõtja toimeaines sisalduva iga üksiku lisandi struktuurivalem ning iga sellise lisandi täpne või maksimaalne kogus (lk 1–6).
- 69 Dokumendi kolmas osa sisaldab eeskätt kahte järgmist alajaotist: „C.1.2 Toimeaine puhtuse üksikasjalik kirjeldus“ ja „C.1.2.1 Isomeeride, lisandite ja lisaainete määratlus (II lisa, A osa, punkt 1.10)“ (lk 4–13). Alajaotises C.1.2 on ära toodud glüfosaatrimesiumis sisalduvad eri lisandid ja iga sellise lisandi täpne või maksimaalne kogus (lk 4) ning testitud partiide analüütiline profiil tabeli kujul eri partiides sisalduvate kõigi lisandite koguste kohta (lk 7). Alajaotises C.1.2.1 on esitatud tabel, mille sisu sarnaneb dokumendi teises osas esitatud tabeliga ning mis sisaldab sama laadi teavet (lk 8–13).
- 70 Just nende täpsustuste valguses tuleb kindlaks teha, kas vaidlusalune dokument sisaldab keskkonda eraldatavate heitmetega seotud teavet.
- 71 Kõigepealt tuleb märkida, et ühelt poolt on pooled ühel nõul selles, et toimeainet glüfosaat heidetakse varem või hiljem tingimata keskkonda, ja teiselt poolt, et vaidlusalune dokument sisaldab keskkonda puudutavat teavet. Samas on pooled eri meelt küsimuses, kas see teave on hõlmatud mõistega „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“, nii nagu Euroopa Kohus on selle apellatsiooniaseme kohtuotsuses määratlenud.
- 72 Selles küsimuses seisukoha võtmiseks tuleb lähtuda määruse nr 1107/2009 vastavatest sätetest. Nimetatud määruses sätestatakse eeskirjad kaubanduslikus vormis taimekaitsevahendite turule lubamise, nende turulelaskmise, kasutamise ja kontrolli kohta liidu piires (määruse nr 1107/2009 artikkel 1) ning seda määrust kohaldatakse kasutajale tarnitava kujul esinevate toodete suhtes, mis koosnevad toimeainetest, taimekaitseainetest või sünergistidest või sisaldavad neid (määruse nr 1107/2009 artikkel 2).

- 73 Määrusest nr 1107/2009 tuleneb, et taimekaitsevahendite koostises tuleks kasutada ainult selliseid aineid, mille puhul on tõendatud, et need on taimekasvatusele selgelt kasulikud ning et nende kasutamine ei avalda eeldatavalt kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale (põhjendus 10). Prognoositavuse, tõhususe ja ühtsuse huvides tuleb sätestada üksikasjalik menetlus hindamiseks, kas toimeainet on võimalik heaks kiita (põhjendus 12). Lisaks toimeainetele võivad taimekaitsevahendid sisaldada taimekaitseaineid või sünergiste (põhjendused 21 ja 22).
- 74 Toimeaineid sisaldavad taimekaitsevahendid võivad esineda mitmes eri formulatsioonis ning neid on võimalik kasutada mitmesugustel taimedel ja taimsetel saadustel, erinevates põllumajandus-, taimetervise- ning keskkonnatingimustes, sealhulgas kliimatingimustes. Seetõttu peaksid taimekaitsevahendite lubasid andma liikmesriigid (põhjendus 23). Lubade andmist reguleerivad sätted peavad tagama range kaitsestandardi. Eriti tuleks taimekaitsevahendite lubade andmisel arvestada, et inimeste ja loomade tervise ja keskkonna kaitsmise eesmärk on alati tähtsam kui eesmärk parandada taimekasvatust. Seetõttu tuleks enne taimekaitsevahendite turulelaskmist tõendada, et need on taimekasvatusele selgelt kasulikud ning need ei avalda mingit kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele, sealhulgas haavatavatele elanikkonnarühmadele, ega mingit lubamatut mõju keskkonnale (põhjendus 24).
- 75 Taimekaitsevahendis sisalduvaid toimeaineid on võimalik toota erinevate tootmisprotsesside abil, mistõttu nende spetsifikatsioonid võivad olla erinevad. Sellised erinevused võivad avaldada mõju ka ohutusele. Tõhususe tagamiseks tuleb sätestada liidu tasandil ühtlustatud menetlus nende erinevuste hindamiseks (põhjendus 27).
- 76 Lõpuks on määruse nr 1107/2009 põhjenduses 29 märgitud, et vastastikuse tunnustamise põhimõte on üks vahenditest, millega tagatakse kaupade vaba liikumine liidu piires. Et vältida tehtud töö kordamist, vähendada tööstuse ja liikmesriikide halduskoormust ning näha ette taimekaitsevahendite ühtlasem kättesaadavus, peaksid ühe liikmesriigi antud lubasid tunnustama ka teised liikmesriigid, kus põllumajandus-, taimetervise- ja keskkonnatingimused, sealhulgas kliimatingimused, on võrreldavad. Seetõttu tuleks liit jagada selliste võrreldavate tingimustega tsoonideks, et soodustada vastastikust tunnustamist. Ühe või mitme liikmesriigi territooriumile iseloomulikud keskkonna- või põllumajandustingimused võivad siiski tingida, et liikmesriigid tunnustavad taotluse korral teise liikmesriigi väljastatud luba, muudavad seda või keelduvad taimekaitsevahendile loa andmisest oma territooriumil, kui see on põhjendatud spetsiifiliste keskkonna- või põllumajandustingimuste tõttu või kui ei ole võimalik saavutada nimetatud määrusega nõutud inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrget taset.
- 77 Taimekaitsevahendite liidus turule viimise eesmärgil on määrusega nr 1107/2009 ette nähtud süsteem, mille raames on sellise toimeaine (määruse nr 1107/2009 artiklid 7–13) nagu glüfosaat heakskiitmise menetlus eraldatud menetlustest, milles antakse luba taimekaitsevahendile kui tootele, nimelt lõplikule tootele, mis sisaldab toimeainet ja muid aineid, mida pärast kasutavad ettevõtjad (määruse nr 1107/2009 artiklid 33 ja 39).
- 78 Toimeainete heakskiitmise menetlus toimub liidu tasandil ja lõpeb komisjoni poolt sellise õigusakti vastuvõtmisega, milles sätestatakse, kas toimeainele antakse heakskiit või mitte. Pooled on ühel nõul selles, et toimeaine heakskiitmiseks läbiviidav hindamine puudutab „vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühte või mitut esitatud kasutusala“ (määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõige 5), mis koosneb peamiselt ühest või mitmest taimekaitsevahendi puhul ühe või mitme taime suhtes esitatud kasutusosalast ja hõlmab selleks esitatud kasutuseks pakutud sobivaid tingimusi.
- 79 Kuna taimekaitsevahendi võib turule viia või seda kasutada üksnes siis, kui asjaomane liikmesriik on andnud selleks loa kooskõlas määrusega nr 1107/2009 (määruse nr 1107/2009 artikkel 28), vastavalt eelkõige määruse artiklis 29 ette nähtud lubamise nõuetele, siis taotleb isik, kes soovib taimekaitsevahendi turule lasta, luba või selle muutmist isiklikult või esindaja vahendusel igalt liikmesriigilt, kus taimekaitsevahendit turule lasta kavatakse (määruse nr 1107/2009 artikkel 33).

- 80 Loamenetluses taotlust läbi vaatav liikmesriik koostab taotluse saamise ajal kättesaadavaid juhenddokumente kasutades ja olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades sõltumatu, objektiivse ja läbipaistva hinnangu. Ta annab kõikidele samasse tsooni kuuluvatele liikmesriikidele võimaluse esitada märkusi, mida võetakse hindamisel arvesse. Taotlust läbi vaatav liikmesriik kohaldab määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõikes 6 osutatud taimekaitsevahendite hindamise ja lubade andmise ühtseid põhimõtteid, et teha võimalikult suures ulatuses kindlaks, kas taimekaitsevahend vastab artiklis 29 sätestatud tingimustele samas tsoonis, kui seda kasutatakse vastavalt artiklile 55 ja realistlikes kasutustingimustes. Taotlust läbi vaatav liikmesriik teeb oma hinnangu kättesaadavaks teistele liikmesriikidele, kes asuvad samas tsoonis (määruse nr 1107/2009 artikli 36 lõige 1).
- 81 Kui on vaja kindlaks teha, kas toimeaine, taimekaitseaine või sünergisti mingi teine allikas või sama allika tootmisprotsessi ja/või tootmiskoha muutmine on kooskõlas määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõike 1 punktiga b, siis hindab seda liikmesriik, kes määruse artikli 7 lõikes 1 osutatud korras oli referendiks toimeaine, taimekaitseaine või sünergisti suhtes, välja arvatud juhul, kui määruse artiklis 35 osutatud taotlust läbi vaatav liikmesriik nõustub samaväärsust hindama. Taotleja peab esitama kõik vajalikud andmed samaväärsust hindavale liikmesriigile (määruse nr 1107/2009 artikkel 38).
- 82 Eespool punktides 73–81 viidatud sätetest tuleneb, et selline toimeaine nagu glüfosaat peab olema liidu tasandil heaks kiidetud enne, kui seda võib lisada taimekaitsevahendite – millele omakorda on vaja liikmesriigi luba tagamaks, et nende ainete koostis vastab määruse nr 1107/2009 artiklis 29 ette nähtud lubamise nõuetele – koostisesse. Peale selle, nagu rõhutab Saksamaa Liitvabariik, ei ole toimeaine „glüfosaat“ liidu tasandil hindamisel ja heakskiitmisel veel põhimõtteliselt mingisugust seost selle aine hilisema konkreetse kasutamisega. Nimelt ei hõlma toimeaine „glüfosaat“ heakskiitmine mingil määral selle aine kasutamise lubamist eraldi võetuna. Alles siis, kui see aine lisatakse liikmesriigi poolt heaks kiidetud taimekaitsevahendi koostisesse, saab seda ainet kasutada. Seega, kuigi on tõsi, et selline toimeaine nagu glüfosaat heidetakse varem või hiljem keskkonda, on see nii vaid sellise taimekaitsevahendi vahendusel, mille suhtes kehtib loamenetlus.
- 83 Ka eespool punktides 73–81 viidatud sätetest tuleneb, et määrusega nr 1107/2009 kehtestatud süsteemi tagajärjel võib selline taimekaitsevahend, millele on mõnelt liikmesriigilt luba taotletud, mitmes aspektis erineva tootest, mis on esitatud ja mida hinnatakse liidu tasandil toimeainele heakskiidu andmiseks. Nagu komisjon õigesti märkis ühelt poolt, võivad liikmesriigi loas viidatud taimekaitsevahendi kasutamise tingimused ja kasutamine olla väga erinevad nendest, mida liidu tasandil teoreetiliselt hinnati.
- 84 Teiselt poolt võivad toimeaine ja konkreetne seda ainet sisaldav taimekaitsevahend, millele liikmesriigi tasandil luba taotleti, olla mõnest tehnilisest aspektist ja liidu tasandil heakskiidu andmiseks hinnatud taimekaitsevahendi kasutuse aspektist väga erinevad. See on tingitud asjaolust, et taimekaitsevahendi, millele luba taotletakse, võib olla tootnud, ja tihti see ongi nii, muu ettevõtja kui see, kes taotles toimeaine heakskiitmist liidu tasandil.
- 85 Veel tuleb rõhutada, et isegi kui lubatud toimeaine ja taimekaitsevahendi on tootnud seesama ettevõtja, kes esitas toimeaine heakskiitmise taotluse, võivad nimetatud aine tootmismeetod ja sellest tulenevalt ka selles taimekaitsevahendis, millele luba taotletakse, sisalduvad lisandid, mis seejärel keskkonda heidetakse, erineda nendest, mida analüüsi liidu tasandil. Nagu see on muu hulgas märgitud määruse nr 1107/2009 põhjendustes 23 ja 27, võib taimekaitsevahend mitte ainult esineda mitmes eri formulatsioonis ning seda on võimalik kasutada mitmesugustel taimedel ja taimsetel saadustel, erinevates põllumajandus-, taimetervise- ning keskkonnatingimustes, sealhulgas kliimatingimustes (vt eespool punkt 74), vaid lisaks sellele on taimekaitsevahendis sisalduvaid toimeaineid võimalik toota erinevate tootmisprotsesside abil, mistõttu nende spetsifikatsioonid võivad olla erinevad (vt eespool punkt 75).

- 86 Just eelkõige sel põhjusel on liikmesriik määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõike 1 punkti b kohaselt kohustatud loamenetluses kontrollima, kas selle toimeainel on erinev päritolu või sama päritolu, kuid muutunud on kas tootmisprotsess või tootmiskoht. Kui see on nii, peab liikmesriik uurima, kas selles taimekaitsevahendis, milleks luba taotletakse, sisalduva toimeaine spetsifikatsioon (määruse nr 1107/2009 artikkel 38) on enamvähem võrdväärne liidu tasandil hinnatud toimeaine omaga, mida peetakse vastavaks määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud kriteeriumidele.
- 87 Siinkohal tuleb lisada, et määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõige 3 näeb ette, et määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõike 1 punktis b sätestatud nõude täidetust „tehakse kindlaks ametlike või ametlikult tunnustatud katsete ja analüüside abil, mis tehakse põllumajanduslikes, taimetervise- ja keskkonnatingimustes, mis on asjakohased kõnealuse taimekaitsevahendi kasutamiseks ning on iseloomulikud tingimuste suhtes, mis valitsevad selles tsoonis, kus vahendit kavatakse kasutada“.
- 88 Neil tingimustel tuleb sarnaselt komisjoni ja Saksamaa Liitvabariigiga tõdeda, et alles teatava taimekaitsevahendi turule laskmiseks korraldatavas loamenetluses hindab liikmesriik võimalikke heiteid keskkonda ning alles siis selgub konkreetne teave toimeaine ja seda sisaldava taimekaitsevahendi koostise ja sellistel asjaoludel võimalike tegelike või ettenähtavate heitmete koguse, kuupäeva ja koha kohta apellatsiooniasutuse kohtuotsuse punkti 79 tähenduses (vt eespool punkt 56).
- 89 Käesoleval juhul tähendab see seda, et liidu tasandil toimunud menetluses koostatud aruande eelnõu puudutab glüfosaati sisaldava taimekaitsevahendi ühte või mitut esitatud kasutusala, mille sellele ainele heakskiidu taotlejad on välja pakkunud, ja taotlejate tootmisprotsessi tulemusena saadud taimekaitsevahenditele omast koostist heakskiidutaotluse esitamise ajal.
- 90 Kuna liikmesriigi poolt oma territooriumil lubatud taimekaitsevahendi kasutamise tingimused ja koostis võivad oluliselt erineda liidu tasandil hinnatud toodete omadest toimeaine heakskiitmise ajal, siis tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluses dokumendis toodud teave ei puuduta heitmeid, mille juhtimine keskkonda on ettenähtav, ning sellel teabel on keskkonda juhitavate heitmetega kõige enam vaid seos. Järelikult ei ole selline teave vastavalt apellatsiooniasutuse kohtuotsusele hõlmatud mõistega „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“.
- 91 Eespool toodud kaalutlusi arvestades saab seega kokkuvõtlikult öelda, et komisjon ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusalune dokument ei sisaldanud teavet heitmete kohta keskkonda, ning sellest tulenevalt tuleb teine väide tagasi lükata.
- 92 Seda järeldust ei sea kahtluse alla ka hagejate poolt kohtuistungil esitatud argument, mille kohaselt on hädavajalik saada luba vaidlusaluse dokumendiga tutvumiseks, kuna liikmesriigid ei hinda taimekaitsevahendi loamenetluses enam liidu tasandil heakskiidetud toimeainet. Siinkohal tuleb sarnaselt komisjoni, Cefici ja ECPA-ga rõhutada, et loamenetluses hinnatakse taimekaitsevahendit tervikuna, koos kõigi selle koostisosadega. Alles siis, kui kõik katsed ja analüüsid võimaldavad järeldada, et määruse nr 1107/2009 artiklis 29 toodud loatingimused on täidetud, ning seega võib asuda seisukohale, et nimetatud tootel ei ole kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele või lubamatut negatiivset mõju keskkonnale, antakse selle toote jaoks luba.
- 93 Igal juhul tuleb tõdeda, et hagejate argument ei sea kahtluse alla asjaolu, et kuna toimeaine „glüfosaat“ ei ole iseenesest mõeldud keskkonda juhtimiseks, kuid see võib sinna sattuda lisatuna luba vajava taimekaitsevahendi koostisesse, siis ei saa vaidlusaluses dokumendis sisalduv teave kuuluda mõiste „info, mis on seotud heitmetega keskkonda“ alla, nagu selle on määratlenud Euroopa Kohus apellatsiooniasutuse kohtuotsuses.
- 94 Seega tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, et on eiratud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiget 2 ja Århusi konventsiooni artiklit 4

- 95 Hagejad väidavad sisuliselt, et erandit õigusele dokumentidega tutvuda oleks tulnud vastavalt Århusi konventsiooni artikli 4 lõike 4 punktile d tõlgendada kitsendavalt. Lisaks väidavad nad, et ärihuvid võivad prevaleerida vaid siis, kui tegemist on huvidega, mida kaitseb majanduslike huvide kaitse seadus. Pealegi on sellised huvid piiratud ulatusega, kuna direktiivi 91/414 artikkel 13 näeb ette, et kümne aasta möödudes võivad teised toimeaine registreerimise taotlejad registreerimiseks esitatud toimikut kasutada. Lõpuks ei ole komisjon esitanud ühtegi konkreetset elementi tõendamaks järeldust, et intellektuaalomandi õigused oleksid pidanud prevaleerima õiguse üle dokumendiga tutvuda. Hagejate sõnul oleks Århusi konventsiooni artikli 4 lõikel 4 või Århusi konventsioonil koosmõjus määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikega 2 põhinev nõuetekohane kaalumise pidanud viima taotletud teabe avaldamiseni.
- 96 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 97 Kõigepealt tuleb täheldada, et kuna määruse nr 1049/2001 artiklis 4 sätestatud erandid teevad erandi üldsuse võimalikult laiaulatuslikust õigusest dokumentidega tutvuda, tuleb neid tõlgendada ja kohaldada kitsalt (vt selle kohta 21. juuli 2011. aasta kohtuotsus *Rootsi vs. MyTravel* ja komisjon, C-506/08 P, EU:C:2011:496, punkt 75). Tuleb tõendada, et taotletud dokumentidega tutvumine võib erandiga kaitstavat huvi konkreetset ja realselt kahjustada ning see kahjustamise oht on mõistlikult ettenähtav ning ei ole ainult oletuslik. See hinnang peab ilmnema vaidlustatud otsuse põhjendustest (vt selle kohta 13. aprilli 2005. aasta kohtuotsus *Verein für Konsumenteninformation vs. komisjon*, T-2/03, EU:T:2005:125, punkt 69, ja 22. mai 2012. aasta kohtuotsus *Sviluppo Globale vs. komisjon*, T-6/10, ei avaldata, EU:T:2012:245, punkt 64).
- 98 Samuti tuleb märkida, et määruse nr 1049/2001 artiklis 4 ja eeskätt selle lõikes 2 ette nähtud erandnormide mõte on seada tasakaalu konkreetse juhtumi puhul esinevad vastandlikud huvid, milleks on ühelt poolt huvid, millele asjaomaste dokumentide avalikustamine tuleks kasuks, ja teiselt poolt huvid, mida avalikustamine kahjustaks. Dokumentidega tutvumise taotluse kohta tehtav otsus sõltub sellest, milline huvi on konkreetset juhul kaalukam (14. novembri 2013. aasta kohtuotsus *LPN ja Soome vs. komisjon*, C-514/11 P ja C-605/11 P, EU:C:2013:738, punkt 42, ja 23. septembri 2015. aasta kohtuotsus *ClientEarth ja International Chemical Secretariat vs. ECHA*, T-245/11, EU:T:2015:675, punkt 168).
- 99 Veel tuleb märkida, et dokumendiga tutvuda võimaldamisest keeldumiseks ei piisa põhimõtteliselt sellest, et dokument puudutab mõnda määruse nr 1049/2001 artiklis 4 nimetatud tegevust või huvi, kuna asjaomane institutsioon on kohustatud ka selgitama, kuidas dokumendiga tutvumine võib konkreetset ja tegelikult kahjustada huve, mida mõni selles artiklis ette nähtud erand kaitseb (28. juuni 2012. aasta kohtuotsus komisjon vs. *Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, punkt 116; 28. juuni 2012. aasta kohtuotsus komisjon vs. *Agrofert Holding*, C-477/10 P, EU:C:2012:394, punkt 57, ja 27. veebruari 2014. aasta kohtuotsus komisjon vs. *EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, punkt 64).
- 100 Kohtupraktikast nähtub, et mis puutub „ärihuvide“ mõistesse, siis kaitse, mis määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimese taande kohaselt peab ärihuvidele olema tagatud, ei saa laieneda äriühingut ja tema ärisuhteid puudutavale kogu teabele, et mitte nurjata üldpõhimõtte kohaldamist, mille kohaselt tagatakse üldsusele võimalikult laiaulatuslik õigus tutvuda institutsioonide valduses olevate dokumentidega (15. detsembri 2011. aasta kohtuotsus *CDC Hydrogene Peroxide vs. komisjon*, T-437/08, EU:T:2011:752, punkt 44, ja 9. septembri 2014. aasta kohtuotsus *MasterCard jt vs. komisjon*, T-516/11, ei avaldata, EU:T:2014:759, punkt 81).

- 101 Seega selleks, et kohaldada määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimeses taandes ette nähtud erandit, on vaja tõendada, et vaidlusalused dokumendid sisaldavad teavet, mille avalikustamine võib kahjustada juriidilise isiku ärihuve. See on muu hulgas nii siis, kui taotletud dokumendid sisaldavad tundlikku äriteavet, mis puudutab eelkõige asjaomaste ettevõtjate äristrateegiaid või ärisuhteid, või kui need dokumendid sisaldavad ettevõtja enda andmeid, mis toovad esile tema eksperditeadmised (9. septembri 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt vs. komisjon, T-516/11, ei avaldata, EU:T:2014:759, punktid 82–84).
- 102 Lõpuks on oluline rõhutada, et käesolev asi puudutab komisjoni keeldumisotsust, mis ei ole vastuolus Saksamaa Liitvabariigi esitatud vastuseisu põhjendustega, kuid mis põhineb nendel põhjendustel ja mille tagajärjel ei avaldatud vaidlusalust dokumenti.
- 103 Mis puutub sellise keelamisotsuse õiguspärasuse kohtuliku kontrolli, siis 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsuse Rootsi vs. komisjon (C-64/05 P, EU:C:2007:802) punktist 94 nähtub, et liidu kohus on pädev kontrollima sellise huvitatud isiku taotluse põhjal, kellele taotluse saanud institutsioon ei andnud luba dokumendiga tutvuda, kas määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–3 loetletud erandlikel alustel võib keeldumine olla põhjendatud, ja seda sõltumata sellest, kas keeldumine tuleneb institutsiooni enda või asjaomase liikmesriigi vastavast hinnangust. Sellest järeldub, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiget 5 silmas pidades ei piirdu liidu kohtu kontroll *prima facie* kontrolliga. Selle sätte kohaldamine ei takista täieliku kontrolli teostamist komisjoni tehtud keeldumisotsuse üle, mis peab eelkõige täitma põhjendamiskohustust ning mis tugineb asjaomase liikmesriigi sisulisele hinnangule määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–3 ette nähtud erandite kohaldamise kohta.
- 104 Nendest asjaoludest lähtudes tulebki analüüsida hagejate argumentatsiooni, milles sisuliselt palutakse Üldkohtul ühelt poolt kohaldada Århusi konventsiooni artikli 4 lõiget 4 või tõlgendada liidu õigust kooskõlas selle sättega, mille kohaselt tuleb keeldumise põhjuseid tõlgendada kitsendavalt, ja teiselt poolt tuvastada, et asjasse puutuvate huvide kaalumisel omistas komisjon liiga suure osakaalu ärihuvidele, nende huvide kahjustamise ohtu konkreetselt ja täpselt tõendamata.
- 105 Mis esiteks puutub Århusi konventsiooni artikli 4 lõiget 4 käsitlevatesse argumentidesse, siis tuleb kõigepealt märkida, et liidu kohus on leidnud, et kohustust tõlgendada dokumendiga tutvumise võimaldamisest keeldumise põhjuseid kitsendavalt ei saa mõista nii, et see paneb täpse kohustuse (16. juuli 2015. aasta kohtuotsus ClientEarth vs. komisjon, C-612/13 P, EU:C:2015:486, punkt 42, ning 13. septembri 2013. aasta kohtuotsus ClientEarth vs. komisjon, T-111/11, EU:T:2013:482, punktid 92 ja 94). Sel põhjusel ei saa sellel sättel liidu õiguses olla isikute suhtes vahetut õigusmõju (23. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Justice & Environment vs. komisjon, T-727/15, ei avaldata, EU:T:2017:18, punkt 75).
- 106 Lisaks tuleb rõhutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu sõlmitud rahvusvaheliste lepingute ülimuslikkuse tõttu liidu teisese õiguse aktide suhtes neid akte tõlgendada, niivõrd kui see on võimalik, kooskõlas nende lepingutega (vt 7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Řízení Letového Provozu, C-335/05, EU:C:2007:321, punkt 16 ja seal viidatud kohtupraktika). Liiatigi on selge, et Århusi konventsioon on liidule siduv. Kohtupraktikast tuleneb veel, et rahvusvahelise lepingu sättel vahetu õigusmõju puudumine ei takistada sellele sättele tuginemist liidu õiguse kooskõlalise tõlgendamise eesmärgil. Näiteks, kuigi kohtupraktikas on tuvastatud, et Århusi konventsiooni artikli 9 lõikel 3 puudub vahetu õigusmõju (vt 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, punkt 45, ning 13. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus nõukogu jt vs. Vereniging Milieudefensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, punktid 55 ja 61), on kohtupraktika vaatamata vahetu õigusmõju puudumisele tunnustanud teisese õiguse selle sättega kooskõlalise tõlgendamise põhimõtet (vt selle kohta 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, punkt 51).

- 107 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et hagejad ei tõenda, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõiget 2 tuleks selleks, et saavutada kooskõla Århusi konventsiooni artikli 4 lõikega 4, tingimata tõlgendada nii, nagu nemad soovivad. Siin on kohane märkida, et liidu kohtupraktikas on juba tunnustatud, et erandeid õigusest tutvuda dokumentidega tuleb tõlgendada ja kohaldada kitsalt (vt eespool punkt 97). Kui oletada, et hagejate põhjendamata argumenti tuleks tõlgendada nii, et nad leiavad, et see kohtupraktika peaks olema veelgi kitsendav, siis tuleb tõdeda, et Århusi konventsiooni artikli 4 lõikega 4 kooskõlaline tõlgendamine ei pane kohustust jõuda sellisele lahendusele, nagu nemad soovivad (vt analoogia alusel 23. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus *Justice & Environment vs. komisjon*, T-727/15, ei avaldata, EU:T:2017:18, punkt 78). Seega tuleb kõnealune argument tagasi lükata.
- 108 Tagasi tuleb lükata ka hagejate need argumendid, mille kohaselt ühelt poolt saavad ärihuvid Århusi konventsiooni artikli 4 lõike 4 kohaselt prevaleerida üksnes siis, kui need huvid on kaitstud majanduslike huvide kaitse seadusega, ja teiselt poolt on neil huvidel direktiivi 91/414 artikli 13 kohaselt piiratud ulatus (vt eespool punkt 95). Hagejad aga ei too välja ühtegi asjaolu, mis näitaks, et käesolevas asjas kõne all olevad ärihuvid ei ole majanduslike huvide kaitseks seadusega kaitstud. Igal juhul tuleb sarnaselt komisjoniga tõdeda, et glüfosaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise taotlejate ärihuvid, eriti nende intellektuaalomandi õigused, on kaitstud liidu õigusnormidega, nimelt direktiivi 91/414 artikliga 14, mis on alates 14. juunist 2011 asendatud määruse nr 1107/2009 artikli 63 lõikega 2, nagu ilmneb selle määruse artiklist 84. Mis puutub direktiivi 91/414 artiklit 13 – mis on asendatud määruse nr 1107/2009 artikliga 59 – käsitlevasse argumenti, siis tuleb sarnaselt komisjoniga märkida, et see säte viitab toimeainet puudutavatele katsetele ja uuringutele, mitte aga dokumentidele, mis on põhikohtuasjas käsitusel ja mis puudutavad eelkõige selle toimeaine tootmismeetodit. Sellist teavet käsitatakse direktiivi 91/414 artikli 14 kohaselt – mis on asendatud määruse nr 1107/2009 artikli 63 lõikega 2 – konfidentsiaalsena.
- 109 Mis teiseks puutub asjaga seotud huvide kaalumisse, nagu komisjon õigesti märkis, siis vaidlustatud otsuses teavitas ta hagejaid erandist, millele Saksamaa ametiasutused tuginesid – nimelt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimene taane –, kui nad keeldusid võimaldamast tutvuda vaidlusaluse dokumendiga, esitades üksikasjalikult teabe, mis nende ametiasutuste sõnul puudutas intellektuaalomandi õigusi. Niisiis oli antud toimeaine keemilise sisalduse üksikasjalik kirjeldus, üksikasjalik teave selle tootmisprotsessi kohta, teave aine keemilise analüüsi ja lisandite kohta, lõpptoote sisalduse kohta ja teave ainest teatanud erinevate ettevõtjate lepinguliste suhete kohta.
- 110 Saksamaa Liitvabariigi poolt nimetatud erandi alusel keeldus komisjon vaidlusalust dokumenti avalikustamast.
- 111 Komisjon siiski kaalus ärihuve võrreldes avaliku huviga vaidlusalune dokument avalikustada ja uuris konkreetselt, kas on ohtu, et toimeaine direktiivi lisasse kandmise taotlejate intellektuaalomandi õigused saavad kahjustatud. Ta märkis, et vaidlusalune dokument puudutas toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite tootmisprotsessi ning et vajadus kaitsta intellektuaalomandi õigusi prevaleeris avaliku huvi üle see dokument avalikustada. Ta rõhutas, et taotlejatel on oht, et konkurendid kopeerivad nende tootmismeetodite üksikasjad ja glüfosaadi tehnilised spetsifikatsioonid. Komisjoni sõnul toob selline asjaolu asjaomastele ettevõtjatele kaasa märkimisväärse turuosade kaotuse ja jätab nende intellektuaalomandi õigused kaitseta.
- 112 Komisjon märkis veel, et avalikku huvi dokumendi avalikustamise vastu oli piisavalt arvesse võetud, kuna teised aruande eelnõu osad, mis on täies ulatuses avalikustatud, võimaldavad glüfosaadi võimaliku keskkonda juhtimise mõjudega tutvuda. Seejärel loetles ta tähtsust omavad asjaolud, mis olid avalikustatud. Ta märkis veel, et tähtsust omavate lisandite kohta teabe avalikustamine, sealhulgas vaidlusalune dokument, võimaldaks iga toote tootmisprotsessi taastada ja meenutas ohtu glüfosaadi direktiivi lisasse kandmise taotlejate intellektuaalomandi õigustele.

- 113 Komisjon tugines menetlusele, mille kohaselt toimeainet oli hinnatud ja kantud direktiivi 91/414 I lisasse: eelkõige teaduslikud hindamised, mis olid lisasse kandmiseks esitatud toimiku suhtes läbi viidud. Ta leidis, et pärast toimeaine direktiivi lisasse kandmise menetlust ja hagejate taotlust dokumentidega tutvuda vastas avalikult kättesaadav teave glüfosaadi toime kohta määruse nr 1367/2006 nõuetele.
- 114 Komisjon otsustas asjasse puutuvaid huve kaaluda ja jõudis seisukohale, arvestades ohtu, mis on teabe avalikustamisel konkreetsetele tootmisprotsessidele ja ettevõtjate intellektuaalomandi õigusele, peavad nende ettevõtjate huvid prevaleerima.
- 115 Neil tingimustel tuleb tõdeda, et komisjon kaalus asjasse puutuvaid huve nõuetekohaselt, selgitades täpselt ja konkreetselt, miks olid glüfosaadi või seda sisaldavate taimekaitsevahendite tootjate ärihuvid vaidlusaluse dokumendi avalikustamise korral ohustatud.
- 116 Kõigi eespool toodud kaalutluste põhjal tuleb kolmas väide tagasi lükata ja jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 117 Esimeses kohtuotsuses olid kohtukulud välja mõistetud komisjonilt. Apellatsiooniasjades kohtuotsuses otsustas Euroopa Kohus, et otsus kohtukulude osas tehakse hiljem. Seega peab Üldkohus käesolevas otsuses otsustama kõigi erinevate menetlustega seotud kulude osas vastavalt kodukorra artiklile 219.
- 118 [Parandatud 7. juuni 2019. aasta kohtumäärusega] Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni, CropLife America, NAM-i, ACC, CLI, Cefici, ECPA ja ECCA nõuetele hagejate kanda.
- 119 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Rootsi Kuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi kohtukulud tuleb jätta nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Stichting Greenpeace Nederland'ilt ja Pesticide Action Network Europe'ilt (PAN Europe).**
- 3. Jätta Rootsi Kuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi kohtukulud nende endi kanda.**

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 21. novembril 2018 Luxembourgis.

Allkirjad